

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-65-85>

УДК 657.658.155

## УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ

## IMPROVEMENT OF ACCOUNTING AND ANALYTICAL SUPPORT TO INCREASE THE EFFICIENCY OF FINANCIAL RESULTS MANAGEMENT

**Гайдучок Тетяна Станіславівна**

кандидат економічних наук, доцент,  
Поліський національний університет  
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0190-3872>

**Вітер Світлана Анатоліївна**

кандидат педагогічних наук, доцент,  
Поліський національний університет  
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4350-8077>

**Гданська Юлія Валентинівна**

магістр,  
Поліський національний університет  
ORCID: <https://orcid.org/0009-0003-2083-0810>

**Haiduchok Tetyana, Viter Svitlana, Hdanska Yuliia**  
Polissia National University

Дослідження спрямоване на удосконалення обліково-аналітичного забезпечення як ключового елемента підвищення ефективності управління фінансовими результатами підприємств. У рамках даної теми особлива увага приділяється необхідності адаптації та розвитку сучасних методів обліку та аналізу, що відповідають вимогам динамічного бізнес-середовища. В умовах економічної нестабільності та зростання конкуренції, підприємства потребують надійного та ефективного інструментарію для прийняття обґрунтованих управлінських рішень. Мета дослідження полягає у розробці рекомендацій щодо вдосконалення обліково-аналітичного забезпечення, яке сприятиме покращенню якості інформації, необхідної для прийняття управлінських рішень щодо формування фінансових результатів. У процесі дослідження проведено аналіз існуючих підходів до обліку та аналізу фінансових результатів, визначено проблемні аспекти, з якими стикаються підприємства під час їх впровадження, та запропоновано шляхи вирішення цих проблем. Результати дослідження орієнтовані на покращення процесу управління фінансовими результатами, що дозволить підприємствам підвищити свою конкурентоспроможність та забезпечити сталий розвиток у довгостроковій перспективі.

**Ключові слова:** фінансові результати, обліково-аналітичне забезпечення, управління, удосконалення, аналіз, оцінка.

The study focuses on improving accounting and analytical support, which plays a key role in improving the efficiency of managing the financial results of enterprises. In today's business environment, especially in the context of global economic instability and growing competition, enterprises face the need to optimize their management processes, which requires the introduction of the latest approaches to accounting and analysis. In this context, the adaptation and development of modern accounting and analysis methods are becoming not only relevant, but also vital for the sustainability and development of enterprises. The modern business environment is characterized by high dynamism, which requires enterprises to respond quickly to changes and make informed management decisions. Accordingly, the improvement of accounting and analytical support is becoming not only a means for accurate accounting of financial results, but also an important tool for strategic planning and management. The effectiveness of financial performance management largely depends on how timely, accurate and complete the information on which decisions are based is. The purpose of the study is to develop specific recommendations for improving accounting and analytical support, which will help to improve the quality of information used to manage

the financial results of enterprises. This involves a comprehensive analysis of existing approaches to accounting and analysis of financial results, with an emphasis on identifying problematic aspects that arise in the process of their implementation in practice. The study also proposes ways to solve the identified problems, including both technological and methodological aspects. The results of the study are aimed not only at improving the management of financial results of enterprises, but also at increasing their competitiveness in the market. This, in turn, will allow enterprises to ensure sustainable development in the long term by strengthening their positions in a dynamic and unpredictable business environment.

**Keywords:** financial results, accounting and analytical support, management, improvement, analysis, evaluation.

**Постановка проблеми.** В сучасних умовах нестабільного економічного середовища, ризиків воєнного часу, зростання конкуренції та постійних змін у нормативно-правовій базі, підприємства стикаються з необхідністю підвищення ефективності управління своїми фінансовими результатами. Ключовим елементом впливу на якість управлінських рішень, є обліково-аналітичне забезпечення, яке охоплює процеси збору, обробки, аналізу та представлення фінансової інформації.

Однак, на сьогоднішній день, більшість підприємств використовують застарілі методи обліку та аналізу, які не відповідають вимогам сучасного бізнес-середовища, що призводить до низки проблем, зокрема до несвоєчасного отримання актуальної інформації, недостатньої точності прогнозування, а також до прийняття неефективних управлінських рішень. Крім того, існує проблема недостатньої інтеграції між фінансовим та управлінським обліком, що ускладнює процеси контролю та аналізу фінансових результатів.

Відсутність належного обліково-аналітичного забезпечення негативно впливає на здатність підприємства своєчасно виявляти фінансові ризики, оцінювати прибутковість окремих видів діяльності та приймати стратегічні рішення, спрямовані на підвищення ефективності. Тому, постає проблема необхідності удосконалення обліково-аналітичного забезпечення як одного з основних інструментів управління фінансовими результатами.

У зв'язку з цим, виникає нагальна потреба в розробці та впровадженні сучасних методів обліку та аналізу, які б дозволили підприємствам більш ефективно управляти своїми фінансовими результатами, знижувати ризики та підвищувати конкурентоспроможність на ринку. Отже, проблема є особливо актуальною в контексті цифрової трансформації бізнесу та глобалізації економічних процесів.

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Проблеми управління фінансовими результатами підприємства є предметом активних дискусій у наукових колах. Значний внесок у розвиток теорії управління фінан-

совими результатами зробили такі науковці, як Мицак О., Ковтун Н., Лихач О. [6], Гайбура Ю. А. [2], Прокопович Л. Б., Бурлан С. А. [13], Масюк Ю. В. [5], Волкова Н. І. [1], Побрежець О. В. [12] та інші.

Сучасні проблеми обліково-аналітичного забезпечення управління фінансовими результатами знаходять своє місце у дослідженнях Пеняк Ю. С., Гороховацької Н. В. [10], Чернецької О. В. [18], Пасенко Н. С. [9]. Питання обліку, аналізу й контролю фінансового результату в системі управління підприємством активно досліджуються науковцями, як Нагорна І. В., Бондаренко В. О. [8], Мороз Ю. Ю. [7; 17], Цаль-Цалко Ю. С. [17], Мельник Т. Г. [17].

Попри високий рівень розробок дослідників, бракує цілеспрямованих і комплексних досліджень, присвячених особливостям обліково-аналітичного забезпечення управління фінансовими результатами підприємств у контексті сучасного бізнесового середовища. Зокрема, потребують більш детального вивчення аспекти, пов'язані з галузевою специфікою діяльності підприємств, впливом глобальних економічних змін, а також з використанням новітніх технологій у процесах обліку та аналізу фінансових показників. Питання що розглядаються, є актуальними у світлі сучасних викликів (зростаючої конкуренції на ринку, змін у регуляторному середовищі, необхідності адаптації бізнесу до швидкоплинних умов). Важливо відзначити й роль цифровізації та автоматизації в процесі управління фінансовими результатами, що відкриває нові перспективи для вдосконалення обліково-аналітичних процесів і підвищення ефективності управління підприємствами.

Таким чином, для подальшого розвитку цієї сфери необхідно здійснювати дослідження, які враховують сучасні тенденції та інноваційні підходи, а також розробляти практичні рекомендації для ефективного управління фінансовими результатами в умовах динамічного розвитку бізнесу.

**Формулювання завдання дослідження.** Метою статті є дослідження та розробка шля-

хів удосконалення обліково-аналітичного забезпечення для підвищення ефективності управління фінансовими результатами підприємства. Це включає аналіз наявних підходів, виявлення проблемних аспектів, а також пропозиції щодо впровадження сучасних методів і технологій, які забезпечать оперативність, точність та достовірність фінансової інформації, необхідної для прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

**Виклад основного матеріалу дослідження.** Важливим елементом управління фінансовими результатами підприємства є обліково-аналітичне забезпечення, який дозволяє керівництву приймати обґрунтовані рішення на основі точних і своєчасних даних. При цьому, фінансовий облік забезпечує систематичний запис усіх господарських операцій, що відбуваються на підприємстві. Аналітична ж складова сприяє глибокому розумінню цих операцій, дозволяє виявити тенденції, оцінити ризики та можливості для підвищення ефективності фінансової діяльності.

Обліково-аналітичне забезпечення охоплює не тільки збір і обробку фінансової інформації, але й її аналіз, інтерпретацію та використання для стратегічного планування. Не можна не погодитися з колективом науковців [10], які доводять, що «обліково-аналітичне забезпечення управління фінансовими результатами підприємства – це сукупність взаємопов'язаних елементів виробничої та управлінської системи, заходів, що проводяться суб'єктом управління, створення певної структури, а також збір, накопичення, збереження та аналіз інформації, необхідної для забезпечення ефективного функціонування підприємства».

Завдяки правильно організованому обліково-аналітичному процесу, підприємство здатне своєчасно реагувати на зміни у зовнішньому середовищі, адаптувати свою стратегію та приймати рішення, спрямовані на оптимізацію витрат, максимізацію прибутків та підвищення загальної конкурентоспроможності. Тому важливість створення надійної фінансової інформації та перевірка економічних показників функціонування підприємства важливі для загальної оцінки ефективності діяльності суб'єктів господарювання [15].

Як було встановлено, обліково-аналітичне забезпечення служить основою для побудови ефективної системи внутрішнього контролю, що мінімізує фінансові ризики і забезпечує стабільність фінансових потоків. Розвиток

інформаційних технологій створює нові можливості для автоматизації облікових процесів, підвищення точності даних та прискорення процесу прийняття управлінських рішень.

Таким чином, обліково-аналітичне забезпечення не тільки підтримує ефективність управління фінансовими результатами, але й забезпечує довгострокову фінансову стійкість підприємства, що є невід'ємною умовою його успішного функціонування та розвитку в умовах глобальної економіки.

Аналіз існуючих підходів до обліково-аналітичного забезпечення для підвищення ефективності управління фінансовими результатами показує різні методи і практики, які використовуються на підприємствах. Основні підходи можна умовно розділити на три категорії: традиційні, сучасні та інноваційні (табл. 1).

Оцінка існуючих підходів демонструє, що для підвищення ефективності управління фінансовими результатами підприємствам необхідно активно впроваджувати сучасні та інноваційні методи обліково-аналітичного забезпечення, забезпечуючи при цьому належну підготовку кадрів і модернізацію технологічної інфраструктури.

У процесі дослідження переконаємося у тому, що обліково-аналітичне забезпечення відіграє ключову роль у формуванні точних і своєчасних даних, необхідних для оцінки фінансового стану підприємства. Проте для досягнення максимальних результатів ці дані мають бути інтегровані в загальну систему управління фінансовими результатами. На основі отриманої інформації керівництво підприємства має можливості розробляти та впроваджувати ефективні стратегії, що дозволяють не тільки реагувати на поточні виклики, але й планувати довгостроковий розвиток, оптимізуючи всі аспекти фінансової діяльності.

Виявлення проблемних аспектів обліково-аналітичного забезпечення для підвищення ефективності управління фінансовими результатами – важливий етап у розробці стратегій для їх вирішення. Ось кілька ключових проблемних аспектів (табл. 2).

Для підвищення ефективності управління фінансовими результатами підприємства необхідно вирішувати проблемні питання щодо модернізації облікових систем, підвищення кваліфікації персоналу, впровадження сучасних аналітичних інструментів та розробки стратегії управління даними. Лише комплексний підхід дозволить досягти біль-

Таблиця 1

**Підходи до обліково-аналітичного забезпечення підвищення ефективності управління фінансовими результатами**

№ з/п	Підхід	Індикатор підходу	Змістове наповнення
1	традиційний	класичний бухгалтерський облік	зосереджується на стандартних облікових процедурах, що відповідають національним та міжнародним або стандартам бухгалтерського обліку. Забезпечує надійність і відповідність законодавчим вимогам, але може бути недостатньо гнучким для швидкого реагування на зміни в бізнес-середовищі
		фінансовий аналіз на основі звітності	використовує фінансові звіти (баланс, звіт про фінансові результати, звіт про рух грошових коштів) для оцінки результатів діяльності. Основні показники, такі як рентабельність, ліквідність, і фінансова стійкість, є основою для прийняття стратегічних управлінських рішень
2	модерновий (сучасний)	автоматизація облікових процесів	впровадження інформаційних систем, таких як ERP-системи (Enterprise Resource Planning), що дозволяють автоматизувати облік, зменшити ризики помилок і прискорити обробку даних. Покращує точність та оперативність облікової інформації
		управлінський облік	зосереджується на внутрішніх потребах підприємства і включає бюджетування, прогнозування та аналіз відхилень. Орієнтований на забезпечення керівництва необхідною інформацією для оперативного прийняття рішень
3	інноваційний	аналіз на основі великих даних (Big Data)	використання технологій аналізу великих масивів даних дозволяє отримати глибші інсайти та передбачати фінансові результати на основі складних алгоритмів і моделей. Надає можливість виявляти тренди, які не завжди помітні при традиційних методах аналізу
		інтеграція штучного інтелекту	штучний інтелект використовується для автоматизації складних аналітичних завдань (прогнозування попиту, оптимізація фінансових потоків, або аналіз ризиків). Дозволяє підвищити ефективність управління фінансовими результатами за рахунок більш точних і швидких прогнозів

*Джерело: сформовано авторами*

шої точності, оперативності та надійності обліково-аналітичного забезпечення.

Незважаючи на існування проблемних питань, їхнє подолання – невід’ємна частина ефективного управління фінансовими результатами. Власне, ці проблеми спонукають до вдосконалення механізму управління фінансовими результатами, який дозволяє підприємству адаптуватися до змінних умов ринку та забезпечувати стабільний розвиток.

Завдяки ефективному управлінню фінансовими результатами, підприємства зможуть забезпечити стабільно високу прибутковість за одночасного збільшення обсягу продажів [3].

Важливим компонентом у процесі управління формуванням результатів діяльності є розрахунок результативних показників, заснованих на визначенні доходів та витрат [12] та повинен відбуватися послідовно, забезпечуючи досягнення головної мети та виконання головних завдань цього процесу. В цьому контексті, вітчизняний науковець Пігуль Н. Г. запропонував структурно-логічну схему, яка детально описує процес управління формуванням прибутку підприємства [11].

Механізм управління фінансовими результатами охоплює комплекс заходів, інструментів і методів, що використовуються для досяг-

Таблиця 2

**Проблемні аспекти обліково-аналітичного забезпечення для підвищення ефективності управління фінансовими результатами**

Ознака проблеми	Сутність	Наслідки
нестача оперативності облікової інформації	традиційні системи обліку часто не забезпечують своєчасне надання даних, що ускладнює оперативне прийняття управлінських рішень (дані можуть бути не актуальними до моменту їх використання керівництвом)	може призводити до неадекватного реагування на зміни в ринкових умовах, що в кінцевому рахунку знижує ефективність управління фінансовими результатами
недосконалість автоматизації облікових процесів	багато підприємств використовують застаріле програмне забезпечення або взагалі не мають комплексних автоматизованих систем обліку. Це спричиняє ручне введення даних, що збільшує ризик виникнення помилок	помилки в системі бухгалтерського обліку можуть призводити до викривлення фінансової інформації, що в свою чергу веде до неправильної оцінки фінансового стану і неадекватних управлінських рішень
невідповідність між обліковими стандартами і потребами управління	міжнародні та національні стандарти бухгалтерського обліку часто не відповідають специфічним потребам управління. Стандарти можуть бути надто загальними або занадто деталізованими, що робить їх недостатньо корисними для конкретних управлінських завдань	створює розрив між обліковими даними та інформацією, необхідною для стратегічного планування та контролю
недостатній рівень інтеграції інформаційних систем	відсутність інтеграції між різними системами обліку та аналізу (наприклад, бухгалтерський облік, управлінський облік, фінансове планування) призводить до фрагментації даних	ускладнює узгодженість даних, підвищує витрати часу на їх обробку та аналіз, і може призвести до дублювання або втрати надважливої інформації
обмежений доступ до аналітичних інструментів	не всі підприємства мають доступ до сучасних аналітичних інструментів, таких як прогнозування на основі великих даних, моделювання ризиків або аналіз сценаріїв, що обмежує можливості проведення глибокого і всебічного аналізу фінансових результатів	відсутність доступу до таких інструментів ускладнює оцінку майбутніх ризиків і можливостей, знижує здатність підприємства адаптуватися до змін в економічному середовищі
відсутність стратегії управління даними	на багатьох підприємствах відсутня чітка стратегія управління даними, що включає питання безпеки, конфіденційності та збереження цілісності даних	може призводити до витоків даних, втрати інформації або її маніпуляцій, що суттєво впливає на управління фінансовими результатами

*Джерело: сформовано авторами*

нення фінансових цілей підприємства. Такий підхід дозволяє структуровано викласти ключові етапи процесу, що використовуються для досягнення фінансових цілей (табл. 3).

Сформована інформація ілюструє всебічний підхід до створення механізму управління фінансовими результатами, який невід'ємно ґрунтується на обліково-аналітичному забез-

печенні і не лише дозволяє оптимізувати процеси управління фінансовими результатами, але й забезпечити прозорість та точність прийняття рішень для досягнення позитивних фінансових показників підприємства.

Механізм управління фінансовими результатами, разом з тим, є складним і багатограним процесом, що включає планування, орга-

Таблиця 3

## Процес формування механізму управління фінансовими результатами підприємств

№ з/п	Етап	Характеристика
1	збір фінансових даних	початковий етап, на якому здійснюється збір і систематизація всіх фінансових даних з різних джерел
2	організація обліково-аналітичних систем	використання спеціалізованих систем для обліку та аналізу фінансових показників
3	аналіз фінансових показників	оцінка отриманих даних для виявлення тенденцій та патернів
4	виявлення відхилень та проблемних зон	ідентифікація місць, які потребують уваги, щоб оптимізувати фінансові результати
5	розробка та реалізація стратегії	створення і впровадження плану дій на основі отриманого аналізу
6	моніторинг фінансових результатів	постійне спостереження за результатами для оцінки ефективності стратегії
7	коригування фінансової стратегії	при необхідності здійснюється корекція стратегії на основі отриманих результатів

Джерело: сформовано авторами

нізацію, реалізацію, контроль і коригування фінансових дій підприємства. Його ефективність визначається здатністю керівництва швидко та адекватно реагувати на зміни у внутрішньому та зовнішньому середовищі. Постійний аналіз і вдосконалення його є індикатором до успішного управління фінансовими результатами та забезпечення стабільного розвитку підприємства.

Ефективне управління фінансовими результатами неможливе без глибокого розуміння того, як ці результати формуються, а також без належної оцінки фінансових показників, що дозволяє визначити успішність діяльності підприємства та приймати обґрунтовані рішення для подальшого розвитку.

Об'єктом практичного дослідження оцінка та формування фінансових результатів діяльності підприємства обрано акціонерне товариство «Житомирський маслозавод», відоме як компанія «Рудь», яка спеціалізується на виробництві широкого асортименту молочних продуктів.

Дослідження фінансових результатів діяльності компанії «Рудь» дозволить глибше проаналізувати стратегії, що забезпечують її успіх, а також розробити рекомендації для подальшого зміцнення позицій на ринку та підвищення ефективності управління. Дослідження стане цінним інструментом для визначення ключових факторів, які сприяють успішному самодостатньому розвитку підприємства, та формування довгострокової стратегії зростання.

В умовах збройного конфлікту в Україні, АТ «Житомирський маслозавод», як і багато інших підприємств, стоїть перед численними викликами, але має можливості для адаптації і виживання. Компанія та її партнери протягом останнього року пережили трансформацію та оптимізацію бізнес-процесів, прагнучи максимально підвищити ефективність в нових умовах. Вони змінювали напрямки розвитку, аби продовжувати свою діяльність [14].

Для аналізу динаміки формування та оцінки фінансових результатів діяльності АТ «Житомирський маслозавод» за 2021–2023 роки розглянемо фінансову звітність компанії [16], проведемо обґрунтовану оцінку ключових показників і сформуємо практичний кейс для розробки стратегії подальшого зміцнення підприємства (табл. 4).

Проведений контент-аналіз показав, що у 2022 році чистий дохід від реалізації продукції на АТ «Житомирський маслозавод» зменшився на 179 219 тис грн (7,3%) порівняно з 2021 роком. Однак, у 2023 році відбулося значне зростання цього показника на 591 727 тис грн (26,1 %) проти 2022 року, що свідчить про позитивну динаміку підприємства, ймовірно, у результаті ряду стратегічних і тактичних заходів, призначених для покращення обсягів реалізації продукції або оптимізації цінової політики.

У собівартості реалізації продукції простежується тенденція до зниження у 2022 р. порівняно з 2021 р. на 337 340 тис грн (17,8 %), цим самим демон-

Таблиця 4

**Формування та оцінка фінансових результатів діяльності  
АТ «Житомирський маслозавод» за 2021–2023 рр.**

Показники	Роки			Відхилення			
	2021	2022	2023	2022 р. від 2021 р.		2023 р. від 2022 р.	
				тис. грн	% (рази)	тис. грн	% (рази)
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції, тис грн	2 442 870	2 263 651	2 855 378	-179 219	92,7	591 727	126,1
Інші операційні доходи, тис грн	7 211	67 833	36 782	60 622	9,5 р.	-31 051	54,2
Інші доходи, тис грн	497	170	794	-327	34,2	624	4,7 р.
Разом доходи, тис грн	2 450 578	2 331 654	2 892 954	-118924	95,1	561 300	124,1
Собівартість реалізації продукції, тис грн	1 899 982	1 562 642	1 919 636	-337 340	82,2	356 994	122,8
Інші операційні витрати, тис грн	13 204	62 318	30 029	49 114	4,7 р.	-32 289	48,2
Інші витрати, тис грн	193	172	58	-21	89,1	-114	33,7
Разом витрати, тис грн	1 913 379	1 625 132	1 949 723	-288 247	84,9	324 591	120,0
Фінансовий результат до оподаткування прибутку, тис грн	74 059	249 494	596 180	175 435	3,4 р.	346 686	2,4 р.
Чистий прибуток, тис грн	59 332	203 805	322 114	144 473	3,4 р.	118 309	158,1
Рентабельність реалізованої продукції, %	2,43	9,00	11,81	6,57	3,7	2,81	1,3
Рентабельність активів, %	3,28	9,96	15,4	6,68	3,0	5,44	1,5
Абсолютна ліквідність	0,09	0,83	1,98	0,74	9,2 р.	1,15	2,4 р.

*Джерело: систематизовано авторами за [16]*

струє певні труднощі та витрати, що були зроблені для виробництва продукції і стало причиною зниження чистого доходу від реалізації продукції. Але у 2023 році відбулося зростання на 356 994 тис грн (22,8%) порівняно з 2022 роком. Така ситуація призвела до збільшення валового й чистого прибутку у 2022 та 2023 роках і дає підстави стверджувати про позитивну динаміку фінансових результатів підприємства.

Результат діяльності компанії є наслідком успішної оптимізації виробничих процесів, зниження витрат, а також запуску виробництва нових продуктів. Станом на 2024 рік до асортименту інноваційної продукції входять сорбети, фруктові льоди, пломбір з овечого молока, класичний пломбір тощо. Важливу

роль також відіграла ефективна маркетингова стратегія.

Збільшення чистого прибутку показує здатність підприємства генерувати прибуток після врахування всіх операційних витрат та податків. Однак важливо також аналізувати інші аспекти, такі як фінансовий ринок, конкурентне середовище та стратегічне управління, для отримання повноцінного розуміння фінансового стану підприємства.

Для побудови ефективної системи управління фінансовими результатами необхідно мати достатню інформаційно-аналітичну базу. Однак, сучасні умови функціонування ринку призводять до різноманітності методів оцінки фінансових результатів підприємства. Зазначимо, що для отримання повної оцінки

ефективності діяльності будь-якого підприємства найбільш доречно використовувати показники рентабельності [4].

Збільшення рентабельності реалізованої продукції та активів підприємства у 2023 році порівняно з 2022 роком свідчить про покращення ефективності управління активами та оптимізацію виробничих процесів, що, в свою чергу, має позитивний вплив на фінансові результати підприємства.

Отже, проведене дослідження підтверджує, що АТ «Житомирський маслозавод» впродовж 2021–2023 років проходить через значні фінансові зміни. У 2022 році підприємство зіштовхнулося зі зниженням доходів та суттєвим збільшенням витрат, що є наслідком зовнішніх факторів, таких як економічні виклики, пов'язані з війною та інфляційними процесами. Проте, у 2023 році підприємство демонструє суттєве відновлення з підвищенням доходів та зростанням витрат.

Таким чином, у підсумку можна аргументувати про загальну позитивну динаміку фінансових результатів АТ «Житомирський маслозавод» за аналізований період (зростання обсягів продажу, прибутковості, рентабельності активів та показників ліквідності).

Для підтримки цієї позитивної тенденції необхідно розробити практичний кейс розвитку компанії, який відіграватиме ключову роль у стратегічному управлінні. Важливо, щоб компанія систематично оцінювала своє фінансове становище та розробляла стратегії, спрямовані на збереження позитивної динаміки. На наш погляд, це може включати:

1. Аналіз причин зростання витрат у 2023 році – необхідно детально вивчити складові собівартості продукції та операційних витрат, щоб виявити, які з них найбільше зросли і чи є можливості для оптимізації.

2. Оцінка структури доходів – компанія має аналізувати джерела доходів, зокрема, чому у 2022 році відбулося значне збільшення інших операційних доходів, та які кроки можуть бути зроблені для їх стабілізації.

3. Розробка плану дій на випадок повторення кризових ситуацій – використовуючи досвід 2022 року, розробити сценарії дій для збереження фінансової стабільності в умовах можливих зовнішніх загроз.

4. Стратегія зростання на 2025 рік – планування нового інвестиційного портфеля, оптимізація виробництва, розширення асортименту продукції та вихід на нові ринки для забезпечення подальшого зростання доходів.

Запропонований кейс допоможе керівництву «Житомирського маслозаводу» впровадити підхід Data-Driven, що дозволить приймати більш обґрунтовані рішення для досягнення фінансової стабільності та довгострокового успіху. Використання даних як основи для ухвалення рішень не лише підвищить ефективність управління, але і забезпечить адаптацію до змінних економічних умов й посилить конкурентні переваги заводу, створюючи підґрунтя для його сталого розвитку в майбутньому.

Наразі АТ «Житомирський маслозавод» шукає адаптаційні інструменти, які допоможуть компанії пережити важкі часи та стабільно функціонувати. Завдяки адаптаційним підходам (від виробництва до збуту та логістики, від постачання до зберігання) можливо подолати виробничі, ресурсні, технологічні та ринкові обмеження, що стане основою для швидкого відновлення після війни [14].

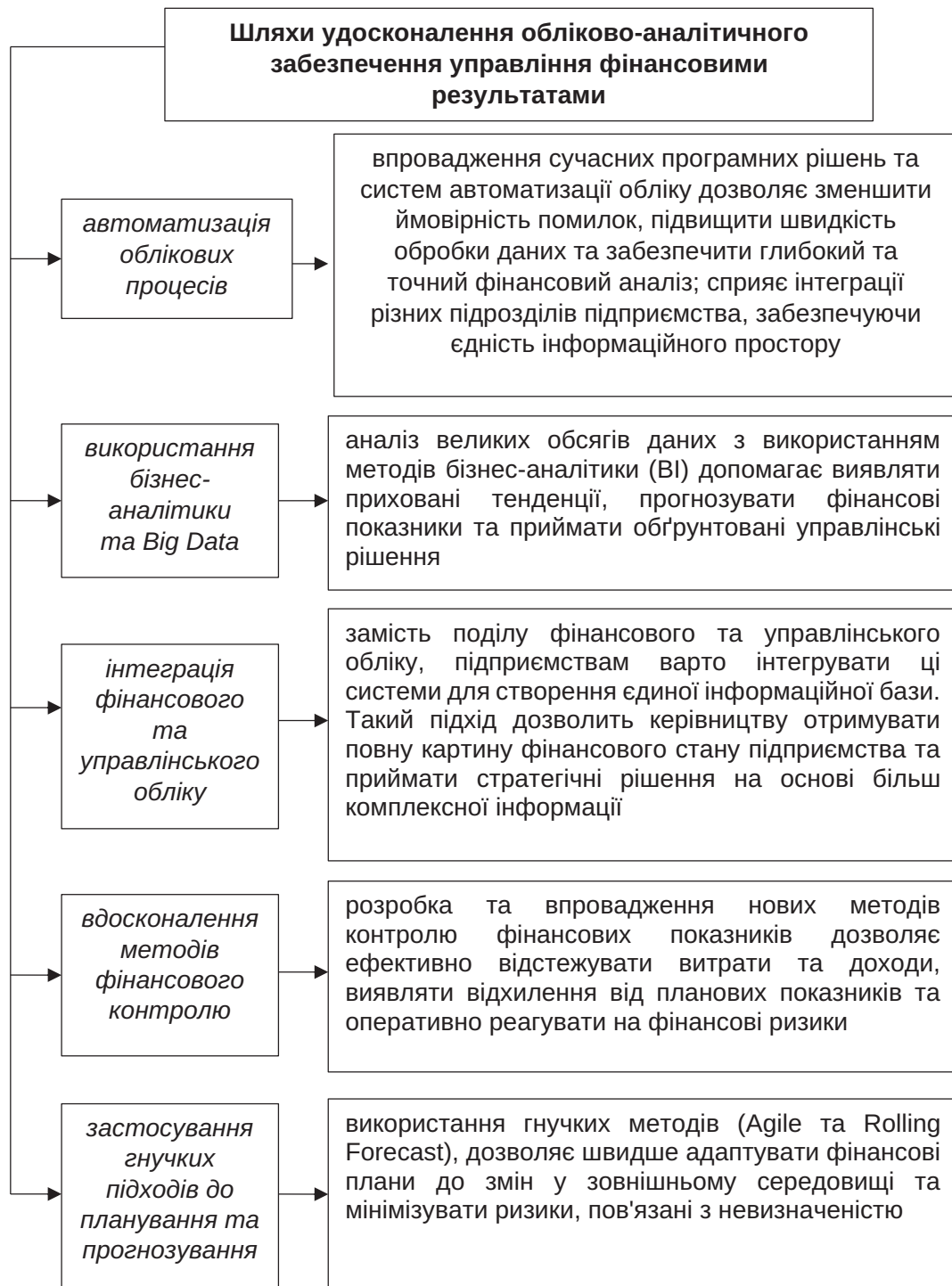
Після проведення оцінки фінансових результатів і аналізу запропонованого кейсу стає очевидним, що для досягнення більш високої ефективності управління необхідно вдосконалити обліково-аналітичне забезпечення. Виявлені під час аналізу недоліки та можливості для поліпшення підкреслюють необхідність розробки нових підходів і впровадження інноваційних рішень, які дозволять підвищити точність і оперативність фінансового аналізу, а також покращити загальну якість управління фінансовими результатами підприємства.

Наведемо напрями (шляхи) удосконалення обліково-аналітичного забезпечення управління фінансовими результатами підприємств (рис. 1).

Представлені шляхи сприяють підвищенню ефективності обліково-аналітичного забезпечення, що, у свою чергу, допомагає підприємствам досягати кращих фінансових результатів і зміцнювати свою конкурентну позицію на ринку.

**Висновки.** Удосконалення обліково-аналітичного забезпечення є критично важливим для підвищення ефективності управління фінансовими результатами підприємств. Сучасні виклики, такі як зростаюча конкуренція, швидкі зміни в економічному середовищі та стрімкий розвиток технологій, вимагають впровадження інноваційних підходів до обліку та аналізу фінансових показників. Автоматизація процесів, використання бізнес-аналітики, інтеграція фінансового та управлінського обліку, вдосконалення методів контролю та підвищення кваліфікації персоналу – все це





**Рис. 1. Шляхи удосконалення обліково-аналітичного забезпечення управління фінансовими результатами**

*Джерело: сформовано авторами*

сприяє більш оперативному та точному прийняттю управлінських рішень, що підвищує загальну ефективність підприємства.

Перспективи подальших досліджень включають розробку нових інструментів для авто-

матизації облікових процесів, дослідження впливу цифровізації на управління фінансовими результатами, а також вивчення інтегрованих підходів до планування та контролю в умовах невизначеності.

## СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Волкова Н. І., Довгань Р. С. Управління фінансовими результатами банку в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 56. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-56-122>
2. Гайбура Ю. А. Аналітичний інструментарій управління фінансовими результатами підприємства в умовах кризи. *Ефективна економіка*. 2021. № 5. DOI: 10.32702/2307-2105-2021.5.103
3. Данілевич В., Левченко Н., Гайдучок Т. Аналітичне оцінювання фінансових результатів в системі управління лісогосподарськими підприємствами. *Міжнародний науковий журнал «Грааль науки»*. 2022. № 14–15. С. 85–90. DOI: <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.27.05.2022.011>
4. Максимова М. В., Чередниченко Д. С. Теоретичні підходи до формування системи показників оцінки прибутку підприємства. *Ефективна економіка*. 2019. № 8. DOI: 10.32702/2307-2105-2019.8.44
5. Масюк Ю. В., Боюн В. Ю. Управління фінансовими результатами діяльності сільськогосподарського підприємства. *Економіка та держава*. 2021. № 10. С. 93–96. DOI: 10.32702/2306-6806.2021.10.93
6. Мицак О., Ковтун Н., Лихач О. Удосконалення механізму управління фінансовими результатами підприємства. *Галицький економічний вісник*. 2019. Т. 56, № 1. С. 115–122. DOI: [https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk\\_tntu2019.01.115](https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2019.01.115)
7. Мороз Ю. Ю. Облік фінансових результатів діяльності підприємства. *Вісник ЖДТУ*. 2013. № 2(64). С. 135–141.
8. Нагорна І. В., Бондаренко В. О. Облік і аналіз фінансового результату в системі управління підприємством. *Ефективна економіка*. 2021. № 11. DOI: 10.32702/2307-2105-2021.11.103
9. Пасенко Н. С. Організація обліково-аналітичного забезпечення управління фінансовими результатами підприємства. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2017. Вип. 17. С. 854–859.
10. Пеняк Ю. С., Гороховацька Н. В. Сучасні проблеми обліково-аналітичного забезпечення управління фінансовими результатами. *Економічний простір*. 2020. № 159. С. 97–101. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/159-20>
11. Пігуль Н. Г. Управління прибутком підприємства. *Проблеми і перспективи розвитку системи управління прибутком в Україні*. 2010. № 28. С. 125–132.
12. Побережець О. В. Механізм управління результатами діяльності промислового підприємства. *Економіка: реалії часу*. 2015. № 6 (22). С. 199–205.
13. Прокопович Л. Б., Бурлан С. А. Розвиток методичних підходів щодо управління фінансовими результатами підприємства. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 47. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-47-79>
14. Свої у VARUS»: історії найбільшого експортера українського морозива в світі. URL: [https://varus.ua/blog/svoji-u-varus-istoriia-najbilshoho-eksportera-ukrajinskoho-moroziva-v-sviti?srsltid=AfmBOoqTPyop8RK8npQ1hgT1ibJ\\_6FGP3V\\_lai-TrqoCMc26SHor4VI](https://varus.ua/blog/svoji-u-varus-istoriia-najbilshoho-eksportera-ukrajinskoho-moroziva-v-sviti?srsltid=AfmBOoqTPyop8RK8npQ1hgT1ibJ_6FGP3V_lai-TrqoCMc26SHor4VI) (дата звернення: 14.08. 2024)
15. Скалюк Р. В. Сутність та значення фінансових результатів в системі розвитку господарської діяльності промислових підприємств. *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки*. 2010. Вип. 18, ч. 1. С. 135–141.
16. Фінансова звітність АТ «Житомирський маслозавод». URL: <https://clarity-project.info/edr/00182863> (дата звернення: 12.08. 2024)
17. Цаль-Цалко Ю. С., Мороз Ю. Ю., Мельник Т. Ю. Облік, статистика, аналіз та аудит в системі контролювання фінансових результатів підприємства : монографія. Житомир : Рута, 2016. 292 с.
18. Чернецька О. В. Облікове забезпечення системи управління фінансовими результатами в аграрних підприємствах. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2017. Вип. 12, ч. 2. С. 154–157.

## REFERENCES:

1. Volkova N. I., Dovhan R. S. (2023) Upravlinnia finansovymy rezultatamy banku v umovakh voiennoho stanu [Managing the financial results of a bank under martial law]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and society*, vol. 56. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-56-122>
2. Haibura Yu. A. (2021) Analitychnyi instrumentarii upravlinnia finansovymy rezultatamy pidprijemstva v umovakh kryzy [Analytical tools for managing the financial results of an enterprise in a crisis]. *Efektivna ekonomika – Efficient economy*, no. 5. DOI: 10.32702/2307-2105-2021.5.103
3. Danilievych V., Levchenko N., Haiduchok T. S. (2022) Analitychne otsiniuvannia finansovykh rezultativ v systemi upravlinnia lisohospodarskymy pidprijemstvamy [Analytical evaluation of financial results in the management system of forestry enterprises]. *Mizhnarodnyi naukovyi zhurnal «Hraal nauky» – International scientific journal “Grail of Science”*, no. 14–15, pp. 85–90. DOI: <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.27.05.2022.011>

4. Maksimova M. V., Cherednychenko D. S. (2019) Teoretychni pidkhody do formuvannia systemy pokaznykiv otsinky prybutku pidpriemstva [Theoretical approaches to the formation of a system of indicators for assessing the profit of an enterprise]. *Efektivna ekonomika – Efficient economy*, no. 8. DOI: 10.32702/2307-2105-2019.8.44
5. Masiuk Yu. V., Boiun V. Yu. (2021) Upravlinnia finansovomy rezultatamy diialnosti silskohospodarskoho pidpriemstva [Management of financial results of an agricultural enterprise]. *Ekonomika ta derzhava – Economics and the state*, no. 10. pp. 93–96. DOI: 10.32702/2306-6806.2021.10.93
6. Mytsak O., Kovtun N., Lykhach O. (2019) Udoskonalennia mekhanizmu upravlinnia finansovomy rezultatamy pidpriemstva [Improving the mechanism of management of financial results of the enterprise]. *Halytskyi ekonomichnyi visnyk – Galician Economic Herald*, vol. 56(1), pp. 115–122. DOI: [https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk\\_tntu2019.01.115](https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2019.01.115)
7. Moroz Yu. Yu. (2013) Oblik finansovykh rezultativ diialnosti pidpriemstva [Accounting of financial results of enterprise activity]. *Visnyk ZhDTU – Bulletin of the Higher Education Institutions*, no. 2(64), pp. 135–141.
8. Nahorna I. V., Bondarenko V. O. (2021) Oblik i analiz finansovoho rezultatu v systemi upravlinnia pidpriemstvom [Accounting and analysis of financial results in the enterprise management system]. *Efektivna ekonomika – Efficient economy*, no. 11. DOI: 10.32702/2307-2105-2021.11.103
9. Pasenko N. S. (2017) Orhanizatsiia oblikovo-analitychnoho zabezpechennia upravlinnia finansovomy rezultatamy pidpriemstva [Organization of accounting and analytical support for the management of financial results of the enterprise]. *Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky – Global and national economic problems*, vol. 17, pp. 854–859.
10. Peniak Yu. S., Horokhovatska N. V. (2020) Suchasni problemy oblikovo-analitychnoho zabezpechennia upravlinnia finansovomy rezultatamy [Modern problems of accounting and analytical support of financial results management]. *Ekonomichnyi prostir – Economic space*, no. 159, pp. 97–101. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/159-20>
11. Pihul N. H. (2010) Upravlinnia prybutkom pidpriemstva [Enterprise profit management]. *Problemy i perspektyvy rozvytku systemy upravlinnia prybutkom v Ukrainy – Problems and prospects of development of the profit management system in Ukraine*, no. 28, pp. 125–132.
12. Poberezhets O. V. (2015) Mekhanizm upravlinnia rezultatamy diialnosti promysloвого pidpriemstva [The mechanism of managing the performance of an industrial enterprise]. *Ekonomika: realii chasu – Economics: the realities of the time*, no. 6 (22), pp. 199–205.
13. Prokopovych L. B., Burlan S. A. (2023) Rozvytok metodychnykh pidkhodiv shchodo upravlinnia finansovomy rezultatamy pidpriemstva [Development of methodological approaches to managing the financial results of an enterprise]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and society*, vol. 47. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-47-79>
14. Svoi u VARUS»: istorii naibilshoho eksportera ukrainskoho morozyva v sviti [VARUS has its own: stories of the world's largest exporter of Ukrainian ice cream]. Available at: [https://varus.ua/blog/svoji-u-varus-istoriia-najbilshoho-eksportera-ukrajinskoho-moroziva-v-sviti?srsId=AfmBOoqTPyop8RK8npQ1hgT1ibJ\\_6FGP3V\\_Ilai-Tpqc-Mc26SHor4VI](https://varus.ua/blog/svoji-u-varus-istoriia-najbilshoho-eksportera-ukrajinskoho-moroziva-v-sviti?srsId=AfmBOoqTPyop8RK8npQ1hgT1ibJ_6FGP3V_Ilai-Tpqc-Mc26SHor4VI) (accessed August 12, 2024)
15. Skaliuk R. V. (2010) Cutnist ta znachennia finansovykh rezultativ v systemi rozvytku hospodarskoi diialnosti promyslovykh pidpriemstv [Essence and significance of financial results in the system of development of economic activity of industrial enterprises]. *Naukovi pratsi Kirovohradskoho natsionalnogo tekhnichnogo universytetu. Ekonomichni nauky – Scientific works of Kirovograd National Technical University. Economic Sciences*, vol. 18(1), pp. 135–141.
16. Finansova zvitnist AT “Zhytomyrskyi maslozavod” [Financial statements of Zhytomyr Butter Plant JSC] (2024). Clarity Project. Available at: <https://clarity-project.info/edr/00182863> (accessed August 09, 2024)
17. Tsal-Tsalko Yu. S., Moroz Yu. Yu., Melnyk T. Yu. (2016) Oblik, statystyka, analiz ta audyt v systemi kontroliuvannia finansovykh rezultativ pidpriemstva [Accounting, statistics, analysis and audit in the system of controlling the financial results of an enterprise]. *Zhytomyr : Ruta*, 292 p. (in Ukrainian)
18. Chernetska O. V. (2017) Oblikove zabezpechennia systemy upravlinnia finansovomy rezultatamy v ahrarnykh pidpriemstvakh [Accounting Support of the Financial Results Management System in Agricultural Enterprises]. *Naukovi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnogo universytetu – Scientific Bulletin of Uzhhorod National University*, vol. 12(2), pp. 154–157.